

HEVES VÁRMEGYEI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

KOLLÉGIUMI SZAKMAI PROGRAM

**HEVES VÁRMEGYEI SZC JÓZSEF ATTILA
TECHNIKUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM**

Tartalom

1. <i>Bevezetés</i>	1
1.1. Új feladatok, kihívások.....	1
1.2. Társadalmi, gazdasági ,fenntartói elvárások, a nevelés,oktatás céljainak és feladatainak meghatározásában. Esélyegyenlőség előmozdítása.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. <i>A kollégiumi nevelés</i>	4
2.1. A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2.2. A kollégiumi nevelés feladatai.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
3. <i>A kollégium működése</i>	9
3.1. Személyi feltételek, elvárások	9
3.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban	10
3.3. A kollégiumi élet megszervezése.....	10
3.4. A kollégium kapcsolatrendszere.....	11
4. <i>A kollégiumi tevékenység szerkezete</i>	12
4.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások.....	12
4.2. A tanulók fejlődését, felzárkóztatását, tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei	14
4.3. Felzárkóztatás.....	14
4.4. Korrepetálás	14
4.5. Tehetséggondozás.....	15
4.6. Pedagógiai felügyelet.	15
5. <i>Gyermek-és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységünk</i>	16
6. A kollégium hagyományainak és továbbb fejlesztésének elvei	16
7. <i>A kollégiumi nevelés eredményessége</i>	17
8. <i>Tematikus csoportfoglalkozások keretprogramterve</i>	18
9. <i>Záró rendelkezések</i>	50

1. Bevezetés

A kollégiumi Szakmai programunkat igyekeztünk az oktatáspolitikai jelenlegi elvárásaihoz igazítani, fenntartva azon igényünket, mely az alapelvekkel, célokkal, feladatokkal való egyetértésünk mellett tág teret enged hagyományaink által kialakított és bevált szakmai önállóságunknak.

Szakmai programunk megújításához az alábbi jogszabályokat és dokumentumokat használtuk, ill. vettük figyelembe:

Jogszabályok:

- 2011. évi CXCV. törvény. a nemzeti köznevelésről
- Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról rendelkező 326/2013. (VIII.30.) Kormány rendelete
- Az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CI törvény
- 2017. évi XCVI. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 2017. évi XCV. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek a gyermekvédelem rendszerének megerősítése érdekében történő, valamint egyéb törvények módosításáról

Egyéb dokumentumok:

- Az előző kollégiumi Szakmai Program
- Éves kollégiumi munkaterv
- Kollégiumi foglalkozások éves tematikája

A Szakmai program módosításának elkészítésében a kollégiumi oktatótestületi csoport minden tagja részt vett. Az „új” szakmai program alapjául szolgált, - előzőekben felhasznált dokumentumokon kívül az a rengeteg tapasztalat, amit a kollégium 1983 óta felhalmozott.

A Szakmai program a stratégiai célokon túl konkrét eligazítást is ad a tennivalók tekintetében, ill. azok előkészítésében, megvalósításában úgy, hogy a mindenkori éves munka tervezésénél, mint a legfőbb forrás jelentkezzen. A kollégium foglalkozási programterve lehetőséget ad arra, hogy az iskolai oktatásban kevésbé hangsúlyos ismeretekről olyan válogatást adjon, mely kihat a kollégisták életére, életvitelére, szabad idejük tartalmas eltöltésére, alkalmazkodó és konfliktuskezelő képességük fejlődésére.

1.1. Új feladatok, kihívások

A társadalmi, szociális, családi, iskolai eredetű problémák kétszázéves növekedése, a társadalmi kontroll gyengülése a gyerekek tömegeinek valamilyen sérülése a kollégiumban már évek óta új-és új feladatokat generált, ill. új kihívásokat jelentett.

Bővült azon kollégisták száma, akik az eddigieknél lényegesen más bánásmódot igényelnek, „családi” háttérrel egyetemben (gyakori kommunikáció, rugalmas, empatikus szemlélet stb.). Ezért munkánkban mindig is érvényesülő gyerekközpontú szemlélet természetes követelmény nemcsak a pedagógusoktól, hanem az intézmény minden egyes dolgozójától. Ezzel párhuzamosan több évtizedes hagyományainkra támaszkodva nagy figyelmet fordítottunk mindig is a pozitív nevelési környezetre, a közvetlen pedagógiai munkát végző tantestület módszertani kulturáltságára.

1.2. Társadalmi, gazdasági, fenntartói elvárások, a nevelés, oktatás céljainak és feladatainak meghatározásában. Esélyegyenlőség előmozdítása.

A közoktatás jövőképében a magyar közoktatási rendszerben a családi háttértől és személyes életkörülményeitől függetlenül minden gyermeket egész életén keresztül korszerű és versenyképes, képességeinek, tehetségének megfelelő képzésben kell részesíteni, anélkül, hogy ezt előítéletek, vagy hátrányos megkülönböztetés befolyásolná.

Kinyilvánított szándék az esélykülönbségek mérséklése, a tanulók személyiségének és képességeinek a fejlesztése, a hátrányos helyzetűek nevelési – oktatási és szociális segítése, a felzárkóztatás és tehetséggondozás.

A fenntartó elvárásait a szakmai működést illetően már régebben megfogalmazta a kollégiumok számára, így ezen intézménytípusban a fejlesztés iránya és tartalma meghatározott.

Ezen elvárások:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a tanulókat megillető jogok érvényesülése
- szorosabb és hatékonyabb együttműködés az iskolákkal, civil szervezetekkel
- gazdag programkínálat a hátrányos helyzet és az esélykülönbségek csökkentésére
- az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása
- személyesebb kapcsolat ápolása a nevelőtanár és a tanuló között, - a családi háttérfunkció erősítése
- demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása
- hagyományápolás és a kollégium egyéni arculatának erősítése
- a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése
- készségfejlesztés, tehetséggondozás
- környezeti – és egészségnevelés erősítése
- gyermekvédelem, hátránykompenzáció
- pályaorientációs nevelés erősítése
- oktatótestület stabilitása valamint a szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében
- alapvető erkölcsi normák érvényesülése

Mindezen elvárások eddig is a kollégiumok működésének alapvető ismérveit jelentették, de a határozottan érezhető új helyzetben az elvárások „súlyát” rendkívül komolyan kell venni a kollégiumi megújulás érdekében.

A nevelés – oktatás tartalmát a gazdaság, a versenyképesség a globalizáció kihívásai is alakítják. Európai Unió tagként a polgári demokráciában minden fiatalot alkalmassá kell tenni azon tudás és képességek birtoklására, mely uniós polgárként a hatékony és gyors alkalmazkodást teszi lehetővé a változásokkal átszótt modern világhoz, s egyben aktív szerepvállalásra készíti őket a változások irányának és tartalmának befolyásolásához. Az oktatásnak és a nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a fiatalok – európai polgárként – megszerezzék azokat a kompetenciákat, melyek elengedhetetlenek a változásokhoz való gyors alkalmazkodáshoz.

Mivel a NAT a kötelező iskolázás időszakára fogalmaz meg érvényes értékeket, műveltség képet, tudást és tudásértelmezést, a kollégiumi nevelés és oktatás a NAT kiemelt feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi folyamatokhoz.

2. A kollégiumi nevelés

2.1. A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

A kollégiumi nevelésünk célja a legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakozása. Ennek elérése érdekében, diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszer kialakítása, melynek főbb alapelvei:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése,
- a demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása,
- a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség,
- a szakmai és szellemi igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében,
- az alapvető erkölcsi normák érvényesítése,
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele,
- az építkezés a tanulók cselekvési kedvére, öntevékenységre, önszerveződő képességére,
- az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógia módszerek alkalmazása,
- a szülőkkel, iskolával és a társadalmi környezettel való együttműködés,
- a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése, tiszteletben tartása, ápolása

2.2. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium, a kollégiumi jogviszony fennállása alatt biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés kiemelt feladatai:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motivációt, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit(szakirodalom, könyvtár, online felületek stb.)Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóban, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen konfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok személyes példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén kialakul bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.

Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg annak történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és összetartozást, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt az állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság, az emberi jogok tisztelete és az erőszakmentesség jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni a tanulót, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.

Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Személyes példáinkon keresztül igyekszünk utat mutatni tanulóinknak a majdani családalapítással kapcsolatban. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözzé a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében(alkohol, drog, dohányzás, játék automaták, tévé, videó, szerencsejátékok) A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Sportpálya, tornaterem, edzőterem áll a tanulók rendelkezésére a mindennapi testedzést lehetővé téve. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez. Az új törvénynek köszönhetően minden leendő érettségizőnek 50 óra önkéntes munkát kell teljesítenie ahhoz, hogy majd vizsgára bocsátható legyen- ez is elősegítheti bennük a mások iránt érzett felelősség, ill. kötelességtudat kialakulását.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök, előadások, nyílt napok) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium az iskolával együttműködve valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak, mint bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diákönkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

3. A kollégium működése

3.1. Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési és oktatási feladatokat – az Nkt-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott – kollégiumi oktató látja el, aki

- a) oktatótestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulóközösséggel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi oktató munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg. A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

A kollégium pedagógus létszáma: 3 fő kollégiumi oktató

Technikai dolgozók száma: 3fő

3.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános követelményeinek. Megteremti a jogszabályi előírásoknak megfelelően a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit. A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

Kollégiumunk szép környezetben, Gyöngyös város Dél-kálváriaparti lakóövezetben a középiskola részeként épült 1979-83 között. A modern háromszintes épületben jelenleg 76 leány és 84 fiú elhelyezésére van lehetőség. Külön szinteken helyezhetők el a fiúk és a leányok, négyágyas, célszerűen berendezett szobákban (alapterülete 16.8 m²). Az épület lehetővé teszi a fiúk és leányok elkülönítését egy szinten is. Minden emeleten tanári szoba, tanulószoba, konditerem, 2 felszerelt konyha, 6 WC, mosdó-zuhanyzó csoport, a földszinten 3 vendégszoba, konyha, 2 vizesblokk, orvosi szoba, gondnoki helyiség, tárgyaló, könyvtár, takarító öltöző, egy tanári szoba és egy társalgó található. Az első emeleten számítógépparkot az alagsorban klub és stúdió helyiséget alakítottunk ki. A második szinten található egy mosókonyha is. Az étterem és a konyha egybeépült a kollégiummal, de nem a kollégium üzemelteti.

Kollégiumunk folyamatos fejlesztés alatt áll. Az épület egyes tereinek felújításával, rendezésével, csinosításával tesszük még komfortosabbá diákjaink mindennapi életét. A kollégium 3 db TV-vel, 19 db különböző beépítettségű számítógéppel, 1 db multifunkciós nyomtatóval rendelkezik. A kollégisták a felszereléseket rendszeresen használhatják, de igénybe vehetik az iskolai és kollégiumi könyvtárat, a tornatermet, a sportudvart, a konditermet, és az uszodát is.

3.3. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium - belső életének szabályozása során - biztosítja a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az

előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi az egyéni tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is.

10

A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai - a jogszabályi keretek között - a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében a kollégium diákönkormányzatának is szerepet kap. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit. A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatjához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

Kollégiumunk életét döntően meghatározza saját és iskolánk éves programterve. Ehhez igazítjuk alaptevékenységünket, a mindennapi tanulást éppúgy, mint az egyéb programjainkat. A tanév során kollégiumi programjaink előkészítésében, megszervezésében, lebonyolításában a kollégiumi diákönkormányzat tevékenyen részt vesz. Munkájukat tanácsokkal, ötletekkel, felügyelettel és az anyagi háttér megteremtésével segítjük. Tanulóink jogait és kötelességeit a kollégium házirendje valamint szervezeti és működési szabályzata határozza meg.

3.4. A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, iskolapszichológussal, gyakorlati munkahelyekkel, szülőkkel, nevelésbe vett gyermek esetén gyámjával és a gyermekotthonnal.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégiumunk nyitott és kezdeményező. A Heves Vármegyei Szakképzési Centrum kollégiumai közötti fesztiválok, versenyek színesebbé, élményszerűbbé teszik kollégistáink számára az itt tartózkodást.

Az intézmény és a fenntartó kapcsolata folyamatos, elsősorban az intézmény pedagógiai tevékenységrendszerének, szakmai munkájának teljes körű működésére terjed ki.

4. A kollégiumi tevékenység szerkezete

4.1.A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

4.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

4.1.1.1. Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,

4.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

4.1.2.1. Csoportvezetői foglalkozások:

a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:

- a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése

b) tematikus csoportfoglalkozások:

- rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

12

4.1.2.2. *A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:*

- a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi közgyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

4.1.2.3. *A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:*

-a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

4.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Állandó vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoporthoz számára szervezett szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők (igény szerint):

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú foglalkozások, szakkörök, versenyek,
- konfliktuskezelő, közösségteremtő, csoportkohéziót erősítő foglalkozások
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önállóság képességének fejlesztését célzó,
- a pályaaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó foglalkozások, rendezvények,

4.1.3.1. *Kollégiumunkban választható szabadidős tevékenységek:*

- humán és nyelvi foglalkozások (Korok és korszakok, angol társalgás), filmklub, kézműves kreatív foglalkozás, önismereti foglalkozás, sportfoglalkozás (asztalitenisz, labdarúgás, kondicionáló edzés, kosárlabda, futás, úszás)

- színház- és mozilátogatások
- irodalmi estek
- meghívott előadókkal előadások szervezése

13

4.2. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, elősegítő tevékenység elvei

Feladatunk tanulóink eddig alkalmazott tanulási módszerének megismerése, az egyéniséghez legjobban illeszkedő, alkalmazható módszerek megkeresése, megtalálása. Ennek érdekében szükséges:

- A napi felkészülés megszervezése, a tanulószoba, az ellenőrzés, a segítségnyújtás folyamatos biztosítása.
- A közvetlen és közvetett tanári segítséget igénylő tanulók szétválasztása.
- Az egyéni és csoportos tanulást végzők beosztása.
- A nyugodt felkészülést biztosító rendszer kialakítása.
- Folyamatos segítség és visszaellenőrzés alkalmazása.
- El kell érni, hogy minden tanuló készüljön a különböző foglalkozásokra, ne menjen egyetlen tanuló sem felkészületlenül az iskolai órákra.

4.3. Felzárkóztatás

Fontos feladat azon tanulók segítésének megszervezése, akik valamilyen tárgyból elmaradtak a minimum követelmények teljesítésétől, a többi tanulóval azonos szintre hozása, azaz felzárkóztatás. A tanulói teljesítményt folyamatosan figyelemmel kísérjük (E-napló, szaktanárokkal, osztályfőnökökkel való kapcsolattartás) és értékeljük. A gyenge tanulmányi eredményt elért tanulók esetén, célirányosan egyéni vagy kiscsoportos tantárgyi felzárkóztatást végezzük.

4.4. Korrepetálás

A napi ismeretátadás és átvétel kapcsán tapasztalt hiányosságok alapján folyamatosan kell szervezni olyan foglalkozásokat, melyek segítségével elérhetjük a napi hiányosságok felszámolását, pótolhatjuk az elsajátítás folyamatában lévő hézagokat. Lehetővé tesszük tanulóinknak, hogy részt vegyenek az iskolájuk által szervezett korrepetálásokon, illetve kollégiumunkban az oktatók által szervezett csoportos és egyéni tantárgyi korrepetálásokon.

4.5. Tehetséggondozás

A tanuló hozott értékeinek feltérképezése kapcsán szerzett ismeret, a szaktanár véleménye, megítélése alapján választjuk ki azokat, akik a tanulási előmenetel tekintetében kimagasló eredmények elérésére képesek. Ezekkel a tanulókkal megkülönböztetett bánásmódot alkalmazunk. Lehetővé tesszük számukra, hogy jobban elmélyedjenek az adott tárgyban, tárgyakban, részt vegyenek tanítási órákon kívüli pluszfoglalkozásokon (pl. angol nyelvi foglalkozások), felkészüléseken, versenyeken. Lehetőségeink szerint segítjük őket a kollégiumban is egyéni foglalkozás keretében, hogy kérdéseikre kapjanak megfelelő válaszokat, illetve eligazítást, figyelemfelhívást a válaszok megtalálására.

Kollégiumunk színes, sokrétű tevékenységköre jó „terepet” kínál az egyéb területeken megnyilvánuló tehetségek kibontakoztatására is (kulturális fesztiválokra való szereplés, kollégiumok közti sportversenyek).

4.6. Pedagógiai felügyelet

A kollégiumvezető szervezeti egységként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes oktató) – gondoskodik a kollégiumban a tanulókörösség pedagógiai feladataihoz kapcsolódó feladatok ellátásáról, a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes oktató:

- a. visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- b. folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c. időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes oktatók között - dokumentált - információcserére kell sort keríteni.

15

A kollégiumi élet szervezése során a kollégiumi csoportvezető igazgató hatásköréből átruházott feladatai:

- a. a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,
- b. a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- c. a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- d. a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

5. Gyermek-és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységünk

A gyermek és ifjúságvédelmi feladatainkat az általános pedagógiai elv szellemében és a jogszabályok előírásai szerint végezzük.

Célunk:

- a veszélyeztetettség megelőzése elhárítása
- jelzőrendszer működtetése, adatszolgáltatás
- ismeretterjesztő, felvilágosító tevékenység
- konfliktuskezelés

A család mellett az iskola, de főleg a kollégium a legfontosabb szocializációs terep. Gyakran elég a tanulók közti vitás helyzet tisztázása illetve a szülőkkel való személyes találkozás, vagy telefonos megkeresés. Kapcsolatot tartunk: iskolai szociális segítő, iskolai fejlesztő pedagógus, iskolai bűnmegelőzési tanácsadó, családsegítő-és gyermekjóléti szolgálat.

6. A kollégium hagyományainak és tovább fejlesztésének elvei

Kollégiumunknak gazdag hagyományai vannak, melyek a közösségi élettel, mátrai kirándulással, versenyekkel, vetélkedőkkel, névadónk kultuszával, állami ünnepeink megünneplésével, az új kollégisták fogadásával, fogadalom tételével, a végzősök búcsúztatásával, a diáknappal kapcsolatosak.

16

A magyar kultúra (január 22.) és a költészet napján (április 11. József Attila születésnapja) mese, vers, próza, novella felolvasást tartunk. Úgy ítéljük meg, hogy az újraéledő városi és kollégiumi kulturális és sportverseny új hagyományokat teremthet. Ezek időrendi áttekintése az éves eseménynaptárban, a kollégiumi munkatervben található (lásd. kollégiumi tanári szoba).

7. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium – a szülővel és az iskolával együttműködve – hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait a választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;
- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és tovább építésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi..

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe kell venni, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

8. Tematikus csoportfoglalkozások keretprogramterve

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja figyelembevételével intézményünkben a tematikus csoportfoglalkozások évfolyamok szerinti elosztását az alábbi táblázat tartalmazza. Kollégiumunkban egy tanulócsoporthat működik, ezért a témakörök feldolgozása, egy időben, differenciáltan történik.

Témakörök:

1. A tanulás tanítása	20
2. Erkölcsi nevelés.....	23
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	25
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	27
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	29
6. A családi életre nevelés	31
7. Testi és lelki egészségre nevelés	33
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	36
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	38
10. Pályaorientáció	42
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés	44
12. Médiatudatosságra nevelés.....	48

Táblázat a témakörök évfolyamok szerinti óraszámának meghatározásához

Témakörök	Évfolyamok				
	9.	10.	11.	12.	13.
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Erkölcsei nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
Családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3

Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22	22	22	20	20

A kollégiumi heti csoportfoglalkozások témái tartalmazzák a diákok személyes ügyeivel kapcsolatos feladatokat, valamint a kollégiumi közösség és a tanulócsoport neveléssel, oktatással, ill. szervezéssel kapcsolatos ügyeit, továbbá a tematikus foglalkozásokat is.

A kollégiumban évi 37 nevelési héttel, (a 9-13 évfolyamon 33 nevelési héttel) ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ban azaz 22, illetve 20 órában a fenti témákkal kell foglalkozni. A fennmaradó további idő a csoport és a kollégium, valamint a tanulók ügyeinek intézésével, közösségi feladatok ellátásának megszervezésével telik.

1.A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat. A jól megválasztott tanulási stílus, hatással lesz egész felnőtt életükre és elősegíti helyzetállásukat a munka világában is.

Megismerve tanulóink képességeit, eddig kialakult tanulási stílusát, fontos annak csiszolása alakítása mellyel egyénre szabott tanulási módszereket alakíthatunk ki, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

Fejlesztési követelmények:

Fejlesztési követelmények, 9-13. évfolyam

-Cél a tanulók önismereti képességeinek kialakítása, kreativitásának fejlesztése, valamint a tanulni, megismerni vágyás igényének erősítése.

-A tanulók képesek legyenek gondolkodási képességeik fejlesztésére, a helyes tanulási módszerek elsajátítására.

-Szintén cél az önértékelés, valamint helyes énkép kialakítása, melyek elengedhetetlenek a jó teljesítményhez, a tanulási kudarcok okainak feltárásához, illetve kezeléséhez.

-A mindennapos iskolai felkészülés elősegítése.

20

-További feladat, hogy a tanulóknál a tanulás iránti belső igényt felébresszük és a tanulást a diákjaink mindennapjainak szerves részévé tesszük.

-Az általános ismeretszerzés iránti igény a tanulókat egész felnőtt életükben elkíséri, így elősegíti megfelelésüket a további életük során

Célok és feladatok:

-Célunk, hogy minden diák ismerje meg saját tanulási stílusát, szokását, ezt alkalmazza és fejlessze mindennapi felkészülése során.

-Továbbá sajátítsa el a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, egyénre, csoportra szabott hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.

-Tudjon a tanulnivalók között fontossági sorrendet felállítani. Tudjon gazdálkodni a rendelkezésére álló idővel, ezen belül megszervezni tevékenységeit.

-Gyakorolja az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.

-Képes legyen elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket

-Tudjon szelektálni az ismeretek rendszerében, gyakorolja a továbbtanulásra, a való életre felkészítő technikákat, módszereket

9. évfolyam: (3 óra)

Tervezett témakörök:

1. Tanulási módszerek és lehetőségek a kollégiumban. A kollégiumi tanulás jellemzői, a diákok saját tanulási stílusának, szokásának megismerése

2. Az egyénre szabott tanulási módszer megválasztása, koncentráció és emlékezetfejlesztés. A bevézés pszichológiai feltételei

3. A helyes időbeosztás kialakítása, a megismert módszerek alkalmazása

A 9. évfolyamon azért nagyon fontos ezeknek a témaköröknek az átbeszélése, mert mindenki érkezik valamilyen tanulási technikával, ami jó, de a középiskolában nem biztos, hogy elegendő vagy megfelelő.

21

A cél az, hogy a 9. évfolyamos tanuló megismerje a számára optimális tanulási módszereket, technikákat és ezeket a későbbiek során is tudatosan tudja alkalmazni és használni. Ezáltal jobb eredményeket érhesen el az iskolában.

A későbbi évfolyamokon már könnyebb dolgunk van, hiszen az alapvető módszereket, technikákat megtanultuk 9. osztályban, így építhetjük rá a további témákat és a gyakorlati módszerek alkalmazásával is foglalkozhatunk.

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az önművelésről. Az önművelés fontossága, az önművelés iránti igény kialakítása.
2. Az életen át tartó tanulás szükségességének megértetése (célkitűzések, rövid és hosszú távú célok).

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Ismerkedés különböző információhordozókkal. A tanulást segítő tudatos internethasználat.
2. Ismeretek értelmezése, szövegértelmezés, jegyzetelés, vázlatkészítés.

Ezen az évfolyamon a tudatos és hatékony internethasználat mellett az eddigi foglalkozások eredményességét ellenőrizhetjük. A diákok a megfelelő módszert választják-e és azt jól tudják-e alkalmazni a megfelelő eredmény elérése érdekében.

12. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az érettségi vizsgákra felkészülés módszerei, A helyes időbeosztás.

2. Írásbeli és szóbeli vizsgahelyzet. Feladatértelmezés, vázlat, jegyzetelés, fogalmazás, illetve a szóbeli vizsga kivitelezésének módszerei.

Ezen az évfolyamon érdemes az érettségi körüli feladatokkal foglalkozni. Esetleg a tantárgy specifikus felkészüléssel, a jól használható vázlat elkészítésével.

22

A foglalkozásokon feladatok megoldására, szituációk szemléltetésére is sor kerülhet, amelyek a gyakorlást, új módszerek megismerését és elsajátítását teszik lehetővé. A csoportmunkának és az önálló munkavégzésnek egyaránt szerepe van. A foglalkozások során lehetőség nyílik arra, hogy bárki önállóan véleményt nyilvánítson, bemutassa munkáját, mert ezzel is fejlődik tanulási tevékenysége, megtanulja ez által kifejezni magát.

2. Erkölcsei nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat és ezek a normák beépüljenek személyiségünkbe, mindennapi életünkbe, tevékenységünkbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatból, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítse fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számunkra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges gondjaikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

-Tanulóink ismerjék meg az erkölcs fogalmát és szerepét az emberi együttélésben.

-Érezzék át és legyenek tisztában az erkölcsi felelősség fontosságával.

-Képesek legyenek az életkoruknak megfelelő erkölcsi választásokra.

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.Te és a veled egykorúak. Egészséges szórakozások. Igaz és hamis barátok (bajtársiasság, felelősség). Kikapcsolódás, pihenés, a szabad idő helyes eltöltése (beszélgetés, vita, gyakorlati példák).

2.A konfliktuskezelési technikák elsajátítása (megismerjük a tanulók gondolkodásmódját, érzelmi állapotát, alkalmazkodási gondjaikat).

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.Erkölcsi normák. Különböző élethelyzetek a családokon belül. (tragédia, válás, szegénység, kilátástalanság, áldozatvállalás. Megértés és alkalmazkodás. (A téma feldolgozása lehet akár irodalmi példán keresztül is)

2.Magatartás és kapcsolatrendszer csoportokban (közösségépítés, együttműködés, közös döntések hozatala, kitartás, barátság, segítségnyújtás nehéz helyzetben és körülmények között. (A téma feldolgozása lehet akár irodalmi példán keresztül is).

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.Férfi-nő kapcsolat, szerelem, a kamaszodó gyermek (a családból kirepülő fiataloknál, a saját családi identitás kialakítása, a párkapcsolati problémák. (A téma előkészítése, megbeszélése lehet akár irodalmi példán, vagy film megtekintésén keresztül is).

2.Demokratikus családmodell megismertetése. Kulturált párkapcsolatok, a kölcsönös felelősség vállalása, egymás segítése (irodalmi példák)

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Lehetséges konfliktusok a párválasztás után. (A téma feldolgozása lehet akár irodalmi példán keresztül is pl: Németh László: Iszony).

24

13. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. A párkapcsolati erőszak (Az alkoholizmus problémái, bűnmegelőzés és áldozatvédelem).

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsanak olyan ismereteket, amelyek hozzájárulnak a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, a hazaszeretet érzésének kialakulásához, erősítéséhez.

Fejlesztési követelmények:

-A foglalkozások célja, hogy a bemutatott prezentációk, szemléltető eszközök, multimédiás anyagok segítségével a tanulók sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését.

-Legyenek tisztában a település, Gyöngyös város hírességeivel, hagyományaival. Ismerjék a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit, azok munkásságának főbb elemeit.

-A nevelés révén minél inkább alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg a kontinens történelmének főbb vonásait, érdekességeit, valamint sokszínű kultúráját, legyenek nyitottak az önálló kutatómunka (információk gyűjtése és azok feldolgozása) iránt.

25

9. évfolyam (2 óra)

(Közösséghez tartozás, hazaszeretet)

Tervezett témakörök:

- 1.A közösségi összetartozást megalapozó közös értékek bemutatása: Nemzeti jelképeink
- 2.Történelmi példákon keresztül pozitív attitűd kialakítása az országhoz, a nemzethez. Gyöngyös város nevezetes helyeinek, épületeinek, hírességeinek megismerése/városlátogatás, Orczy- kastély (Mátra Múzeum) /

10. évfolyam (2 óra)

(Nemzeti népi kultúránk értékei, hagyományai)

Tervezett témakörök:

- 1.A magyar nemzeti népi kultúránk értékeinek, hagyományainak rövid áttekintése
- 2.Jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, művészek, sportolók élete, munkássága.

11. évfolyam (2 óra)

(Nemzetünk kapcsolódása Európához)

Tervezett témakörök:

1. Az Európához, az EU-hoz való tartozásunk történelmi alapjai, jelentősége.
2. A nemzeti és az európai identitás kapcsolata. A határon túli magyarság szerepe.

26

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Magyarországon élő nemzetiségek kulturális szokásai hagyományai A hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségének példákkal történő rövid bemutatása.

13. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Kiss Szaléz ferences vértanú élete, munkássága, mellszobrának meglátogatása Gyöngyösön

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégium, mint a közösségi élet egyik fontos színtere különös figyelmet kell, hogy fordítson a demokratikus alapértékek elsajátítására. Nagy közösségekben elengedhetetlen, hogy a tanulók

minél korábban megismerkedjenek a demokratikus jogok helyes gyakorlásával, hogy képesek legyenek saját és közösségük érdekeit képviselni. A kollégiumban nagy szerepe van a diákönkormányzatnak, melyben minden kollégiumi csoportból képviseltetik magukat a fiatalok. Az önkormányzat nem csupán az érdekképviselő terén vállal szerepet magára, de a szabadidős programok szervezésében is aktívan részt vesz. Törekszünk arra, hogy a fiatalok tudatos magyar, illetve európai állampolgárokká váljanak, jogaik és kötelességeik ismerete pedig harmóniában kell, hogy álljon egymással.

Célok, feladatok:

Fontos a demokrácia fogalmának megismertetése a tanulókkal, hogy képessé váljanak a társadalommal való együttműködésre és azon belül az aktív szerepvállalásra, valamint szűkebb környezetükben is képesek legyenek a demokratikus együttélésre, az érdekeik képviselésére.

27

Fejlesztési követelmények:

- A tanuló ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit.
- Képes legyen együttműködni nevelőtanárával, kollégiumi csoportjával, illetve közösen kialakítani az együttélési normákat.
- Képes legyen az érdekképviselőre, jogai és kötelességei gyakorlására.

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.A házirend és a napirend ismertetése. A tanulók tájékoztatása a dicséretes és büntetések rendszeréről, jelentőségéről, a tanulmányi értékelések gyakoriságáról, a hálózati értékelések szempontjairól, a kedvezményeiről és azok megvonásának lehetőségeiről.

2.A diákönkormányzat. A diákképviselők kötelezettségeinek és jogainak ismertetése. A DÖK szerepe, jogai és kötelezettségei a kollégiumban.

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az egyén jogai és kötelezettségei. A szabadságjogok ismerete és történelmi előzményei.
2. A magyar választási rendszer fejlődése, a magyar állam működésének főbb elemei.

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. A demokratikus állam működésének legfontosabb intézményei.
2. A magyar helyi önkormányzati rendszer.

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Az alaptörvény.

13. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az állampolgári jogok érvényesítése.
2. Az Európai Unió működése és intézményei.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. A közösség lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti kapcsolatok elősegítik a reális énkép és önértékelés kialakulását. Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására. Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények:

-Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.

-Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.

-Életkorának megfelelő választékosággal legyen képes a társas kommunikációra.- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.

29

-Váljék természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása

9. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Önismereti és intelligencia teszt alkalmazása (felmérés, értékelés).

10. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Konfliktusok a családban, az iskolában, a kollégiumban. Konfliktuskezelési lehetőségek, megoldások.

11. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Viselkedési szabályok, elvárások a kollégiumi és társadalmi életben. Szociális viselkedés tökéletesítése (megérvés, beleélés, segítőkészség).

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. Intelligens kapcsolatteremtés a különmemű tanulók között. – A kulturált társas kapcsolatok.

13. évfolyam (1.óra)

Tervezett témakör:

1. Társas kapcsolatok. Házasság, élettársi kapcsolat. Házassélet, családtervezés, születésszabályozás.

6.A családi életre nevelés

A családnak fontos szerepe van a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében. A kollégiumnak éppen ezért egyik fő feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek átadása. Sajnos tanulóink nagy része nem rendelkezik az ideális családi mintákkal, éppen ezért kiemelten fontos a kollégium segítő szerepe. A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak a későbbi családi közösség kialakításában alapvető szerepe van. Célunk, hogy diákjainkban tudatosítsuk az egymás iránti tiszteletet, a másik iránt érzett felelősséget, a helyes szexuális kultúra és az alapvető erkölcsi értékek kialakítását.

Célok, feladatok:

-Felébreszteni és kialakítani a család szerepének fontosságát

-Segíteni a tanulókat, hogy megismerjék önmagukat, segítséget kapjanak a párválasztás és egymás megismerésének kérdéseire, kialakuljon a párkeresési kultúrájuk, családról alkotott képük.

Fejlesztési követelmények:

-Legyenek képesek a szeretet adására és elfogadására, ismerjék meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

-Legyen igényük a kiegyensúlyozott, boldog családi életre, és tudatos családtervezésre.

-A tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.

9. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakörök:

1. Tanulói önéletrajz, családfa elkészítése, őseink feltérképezése, családi történetek gyűjtése. Családi háttérvizsgálat, családon belüli szerepek (apa, anya, testvérek, nagyszülők) bemutatása.

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.A családi kapcsolatok jellemzői, családi munkamegosztás (szerepek). Szülői felelősség a kollégiumi életre való felkészítésben.

2.Családi konfliktuskezelés (szerepkonfliktusok, kamaszgondok).

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

- 1.A család szerepe a múltban és a jelenben. Szerepek és szabályok a családi életben régen és ma (erkölcsi felfogások megismerése, érvelés ellenük vagy mellettük, vitatkozás). Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben.
- 2.Család és/vagy karrier?

12. évfolyam (3 óra)

Tervezett témakörök:

Az emberi szükségletek a helyes életmód kialakításában, ezek hierarchiája, tudatos rendszerezése, rangsorolása. A szeretetnyelvek. A családtervezés, a házasság és a gyermekvállalás felelőssége.

32

13. évfolyam (3 óra)

Tervezett témakörök:

- 1.A helyes szexuális kultúra jellemzői és jelentősége a férfi-nő kapcsolatban.
- 2.A családban előforduló konfliktusok (szerepjátékokon keresztül a konfliktusok és kezelésük módjának bemutatása).
- 3.A férfi és a női szerepek megváltozása.

7. Testi és lelki egészségre nevelés

A XXI. század megváltozott körülményeiben kiemelten fontos a tanulók testi és lelki egészségének alapjainak a kialakítása. A testi egészség érdekében a kollégiumban rendszeres és sokszínű sportfoglalkozások kerülnek megrendezésre. A kollégiumunk körül lévő és rendelkezésünkre álló gyönyörű park, valamint a minden igényt kielégítő sportudvar és

konditerem, a szabadidő eltöltésének és a testedzéseknek is jó színhelyül szolgál. A csoportokon belüli, illetve a nagyobb kollégiumi sportprogramok célja, hogy felkészítse diákjainkat testileg és lelkileg is az egészséges életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésére, valamint segítsen az egészségkárosító szokások megelőzésében.

Célok, feladatok:

- Egészséges életritmus és életvitel kialakítása.
- Egészségkárosító szokások következményeinek tudatosítása.
- A rendszeres testmozgás szeretetének kialakítása.
- Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismerése.

Fejlesztési követelmények:

-A tanuló legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre és egészségre kifejtett pozitív jelentőségével.

33

- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, ismerje ezek megelőzésének módját.
- Alakuljon ki a mozgás szeretete, valamint az igény az egészséges táplálkozásra.
- A tanuló képes legyen arra, hogy lelki gondjait felismerje, és azok megoldásához segítséget kérjen.
- Képes legyen szabad ideje aktív eltöltésére.
- Ismerjen különböző rekreációs, relaxációs és stresszoldási technikákat.

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az egészséges életmód összetevői, az életvitel hasznos és káros elemei. A városi és falusi családok életmódja (kordivatok, káros szenvedélyek, sznobizmus). Milyen életmódmodellt hoztak a tanulók otthonról?

2.A helyes táplálkozási szokások kialakítása (lehetőségei otthon és a kollégiumban). Reformkonyha – törekvések (gyógyteák, a vegyszermentes nyersanyagokhoz jutás lehetőségei, egyszerű reformételek, receptek)

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Káros szenvedélyek, a függőséghez vezető szokások megelőzése (a dohányzás káros élettani hatása, élvezeti szerek, nyugtatók, drogok), illetve a leszokás lehetőségei (szakemberek előadásai, relaxációs gyakorlatok, mozgásgazdag napi programok). 2. A szabadidő tervezése és szervezése a kollégiumban (lehetőségek, részvétel). Rendszeresség, folyamatosság – várható hatások: élettani és emberi következmények. A szabadidő szervezése az otthoni környezetben.

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Korábbi nemzedékek életmódja, szokásaik, életritmusuk A mai életmód összehasonlítása a nagyszülők, idős rokonok a szülők életmódjával). Cselekvés és pihenés összhangja egy napon belül. Az életerő, életkedv szerepe a munkavégzésben. Mentálhigiéné.

2. Az étkezés kultúrája. (A vegetáriánus étrend és más étrendek stb.) Biokultúra szemlélet: A természetes lakókörnyezet létrehozására való törekvés, öltözködési kritériumok, anyagválasztás, az étkezési szokások alakítása, a biogazdálkodás jelentősége. Az ember ökológiai lábnyoma.

12. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

- 1.Függőség, káros életmód, életvitel a családban. A függőség költségessége. A függőség és következményei, az emberi gyengeség (pénzszerzési kényszer, bűnözés)
- 2.A testkultúra tudatos alakítása, egészséges életvitel (a hosszú távú tervezés lehetőségei és fontossága az életmód, életvitel alakításában).

13. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

- 1.Életkilátások az életvitel tudatos alakításával, (betegségek megelőzése, öröklött betegségek a családban, a szűrővizsgálatok fontossága, önvizsgálat). A fittség megőrzése hosszú távon.
- 2.Rendszeres fizikai aktivitás és a sport hatása a szervezetre (Egyéni és közös sporttevékenység pl.sport házibajnokság).

8.Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál. A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat, amely a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója kell, hogy legyen.

Fejlesztési követelmények:

1. Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt. Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.

2. Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az önkéntesség és a felelősségvállalás fogalmával való megismerkedés. A társadalmi felelősségvállalás fontosságának bemutatása, a másokért érzett szolidaritás jelentőségének példákon történő bemutatása.

2. Az érettségi vizsga előfeltétele a közösségi szolgálat. A segítő magatartás kifejlődésének elősegítése szituációs játékok révén.

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az önkéntesség története, típusai.

2. Az önkéntes szervezetek (Magyar Vöröskereszt, Magyar Máltai Szeretetszolgálat és egyéb szervezetek) bemutatása.

36

3. A tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeinek és jelentőségének ismertetése (iskolai közösségi szolgálat)

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1. Lakossági adományok (pénz-és természetbeni) és társadalmi szolidaritás. Az adományozási hajlandóság alakulása, az adományozás társadalmi háttere.

2.Az együttműködés, egymásra figyelés. (E képességek kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutathatjuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakörök:

1.A hátrányos helyzet és a fogyatékkal élés fogalmának ismertetése. Példákon keresztül bemutatni és éreztetni, hogy mit jelent fogyatékkal élni.

13. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1.A hátrányos helyzetűek és a fogyatékkal élők jogai.

9..Fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés

Célok és feladatok:

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának. A környezettudatosságra való nevelés a hosszú távú környezetvédelmi gondolkodás alapja. A kollégiumban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítse a diákokat a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel harmonikus életvezetésre. A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Képesé kell tennünk a tanítványainkat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, és azok tudatos és takarékos használatára. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretekre van szükség. Ösztönözzük a tanulókat a környezet védelmére, arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől, utasítsák el mindazt, ami környezetük állapotát rontja. Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre. Törekedjünk arra, hogy a kollégisták cselekvő környezetvédők legyenek, és segítsük elő a tanulók környezettudatos (környezetért felelős) szemléletének, magatartásának kialakulását (szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosított termékek vásárlása, üvegviszaváltó automaták, felesleges csomagolás stb.)

Fejlesztési követelmények:

-A tanuló vegye észre a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.

-Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Személyes élettereinek kialakításában vegye figyelembe a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.

-Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat, tudjon érvelni a környezetvédő megoldások mellett.

-Válják erkölcsi alapelvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése, utasítsa el a szándékos környezetrombolást.

Alapelvek

A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek kell lennie, azt a gondolkodásmódot kell követnie, hogy minden mindennel összefügg.

A környezeti nevelésnek a helyi, lokális problémákra kell támaszkodnia, melyek a legalkalmasabbak az emberek környezeti tudatosságának felébresztésére. Ugyanakkor a környezeti ügyeket csak szélesebb keretek között lehet megérteni vagy kezelni.

A jelenlegi életmódunk fenntarthatatlan. Ahhoz, hogy életmódunkat, civilizációnk berendezkedését és működésmódját megváltoztassuk, mindenekelőtt arra van szükség, hogy kritikai elemzésnek vessük alá a jelenlegi helyzetet. Ezért kell a kritikai gondolkodást kiemelten bátorítani a nevelésnek is. A kritika önmagában azonban nem szül új megoldásokat, ehhez kreativitásra van szükség. Senki nem tudja, hogy lehet 6-9 milliárd ember számára fenntartható módon emberhez méltó körülményeket teremteni ezen a bolygón. Létszükséglet, hogy ösztönözzük a felnövekvő generációk kreatív gondolkodását. A környezeti nevelésnek feladata, hogy felkészítse az embereket a felelős állampolgári gondolkodásra, döntésre és cselekvésre. A környezeti nevelés értéknek tartja a természeti erőforrások kíméletét, a természet törvényeivel harmonizáló magatartást és a környezetért felelős életvitelt, ennek megfelelően az anyagi javak tekintetében a mértékletességet és a takarékossgot. Az ember része a természetnek, és a többi élőlény közül való kiemelkedése nem előjogokkal jár, hanem éppenséggel a Föld iránti kötelességekkel. Tennünk kell azért, hogy ez az érték meghatározó legyen az egyéneken, és társadalmi szinten is érvényessé váljon.

9. évfolyam (2 óra)

(A természet és az emberi környezet egymásra hatása)

Tervezett témakörök:

1.A környezet fogalma

a. A természeti-, az épített és a társadalmi környezet alkotóelemei

b. Az ember és a környezet kapcsolata történeti megközelítésben

2.A települési környezet

a. Környezetszennyező anyagok és tevékenységek

10. évfolyam (2 óra)

(Természeti erőforrásaink védelme)

Tervezett témakörök:

1.Hogyan változik környezetünk élővilága? – A biológiai sokféleség védelme.

2.Az ember és a természet harmonikus, egészséges együttműködésének lehetőségei.

11. évfolyam (2 óra)

(Az ipari termelés és a környezet védelme)

Tervezett témakörök:

1.Hulladékgazdálkodás (A hulladék fogalma, típusai, káros hatásai; A tudatos vásárlás szerepe a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében; Az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatósága.

40

2.Megújuló és nem megújuló energiaforrások

12. évfolyam (2 óra)

(Természeti és kulturális örökségünk)

Tervezett témakörök:

1.Hazai természeti értékeink és a tárgyi környezet értékeinek megóvása; Magyarország nemzeti parkjai.

2.Ismerkedés a magyar (és az európai) világörökség értékeivel.

13. évfolyam (2 óra)

(Lehetőség és cselekvés „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!”)

Tervezett témakörök:

1.Környezeti problémák, megoldási lehetőségek Környezetünk megóvásának lehetőségei, a természeti környezetet védő tevékenységek, akciók (szelektív hulladékgyűjtés kollégiumunkban)

2.A környezetkímélő életmód előnyei az egyénre és a közösségre gyakorolt hatása alapján.

10.Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát. A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra

megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények:

-Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.

-Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.

-Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.

-Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.

-Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.

-Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.

-Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.Önéletrajz írása, ill. Jövőbeni terveim c. fogalmazás készítése

2.Milyen munkát végeznék szívesen... (szóbeli célmeghatározások). Célok, feladatok, nehézségek, a különböző szakmák szépsége, kérdések.

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.Készségfejlesztő, alkotásra serkentő és logikai feladatok (logikai tesztek megoldása, feladatgyűjtemények).

2.Önértékelési lista személyes tulajdonságainkról: mely tulajdonságokra lehet szükség az álláskeresés, munkába állás, illetve a további megvalósítás a célok során. Továbbtanulási célok esetén az intézmény és a szak kiválasztásának szempontjai; a tanulmányok elvégzése utáni munkalehetőségek.

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.A Nemzeti Pályaorientációs Portál bemutatása. Kérdőívek középiskolásoknak és pályakezdőknek. Tesztek kitöltése.

2.Pályaorientációs és önismereti foglalkozás (továbbtanulás, önismereti tesztek, hivatástudat, jövőkép).

12. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.A tovább tanulók számára: a felsőoktatási intézmények előkészítőin való részvétel biztosítása, kommunikációs készségek. A vizsgázás módszertana (csoportfoglalkozás).

2.Tájékoztatók, továbbtanulás esetén a jelentkezés módjai, felvételi eljárások és dokumentációk. Állami-illetve költségtérítéses képzések.

13. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.Álláslehetőségek felkutatása a gyakorlatban. Az információszerzés lehetőségeinek ismertetése: újság, internet, hirdetés megfogalmazása, munkaközvetítő irodák jelentősége.

2.Jövőkép, életpálya, hivatás. (állásinterjú)

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulóink felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását. A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diákönkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit (készpénzes és kártyás fizetés, mobilalkalmazások).
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Segítség a csoportfoglalkozások kérdésköréhez:

- 1.Mennyit ér a pénzünk? A modern kor pénze.
- 2.Infláció.
- 3.Bankrendszer Magyarországon. A Magyar Nemzeti Bank.
- 4.A megfontolt pénzügyekhez készítsünk költségvetést. A háztartások alapvető gazdasági funkciói.
- 5.Miért érdemes megtakarítanunk? Megtakarítási lehetőségek (gyűjtőszámlák, kötvények stb.)
- 6.Az emberek alapszükségleteit meghatározó tényezők. Erőforrások és szükségletek kapcsolata.
- 7.A munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások kapcsolata.
- 8.Bankjegyek és érmék. Készpénzhasználat a mindennapokban.
- 9.A láthatatlan pénz. Bankszámla előnyei. Bankválasztás és számlanyitás. Bankszámla használat. Fizetés bankkártyával, bankolás a neten, mobiltelefonon, bankszámla használat külföldön.
- 10.A vállalkozások alapvető szerepe a gazdaságban.
- 11.Vállalkozások formái és működési módjuk.

9. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.A fogyasztói társadalom. Fogyasztóvédelmi alapismeretek. A tudatos vásárlás. A környezettudatos és etikus vásárlás (tájékozódás árakról és a termékek minőségéről, a kapcsolódó szolgáltatásokról és a legjobb választásról).

2.A pénzügyi tudatosság. A megszerzett jövedelem értékállóságának megőrzése, növelése.(A takarékoság fontossága, zsebpénz beosztása).

10. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.A munkanélküliség megelőzésének lehetőségei. Az „élethosszig” tartó tanulás szükségessége (átképzésben való részvétel, a több lábbon állás képessége).

2.Családi gazdálkodás és a munkával szerzett jövedelem felhasználása.

11. évfolyam (2 óra)

Tervezett témakörök:

1.Az állam szerepe a gazdaságban (az állam költségvetése, az állami beavatkozás lehetőségei, támogatások). Társadalmi-gazdasági kihívások.

2. Az EU gazdasága (az EU gazdaságpolitikája, költségvetése, az euró). Az EU-n belüli munkavállalás lehetőségei, támogatások.

12. évfolyam (3 óra)

Tervezett témakörök:

1. Az egyéni és családi életben előforduló nehézségek, krízisek kiküszöbölésének lehetőségei (az igénybe vehető ellátórendszerek, az esélyegyenlőség biztosítására létrehozott állami- és egyéb források, keretek). Jogi ügyek intézése, jogsegélyszolgálatok.

2. Banki hitelek. A hitelek fajtái. A diákhitel. A magyar pénzpiacon jelen lévő hitelek (a bankok ajánlatai, naprakész információk, törlesztő részletek, kamat).

2. különböző bankok biztosítási programjai.

13. évfolyam (3 óra)

Tervezett témakörök:

1. A lakhatás támogatásának lehetőségei (diákhitel, családi támogatás, saját lakás, hitelek, támogatási programok).

2. A családi háztartás jellemzői. Családi költségvetés. Adózás, biztosítások, kedvezmények, törlesztések (banki befektetési lehetőségek, folyószámlával kapcsolatos ügyintézés).

3. Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok. A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát. A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

A foglalkozások során alapvető cél, hogy a diákok tudjanak különbséget tenni a médiatartalmak között, kritikai szemmel tekintsék a média produktumait, s így tudatosan kezeljék a médiatartalmakról nyert benyomásokat, hatásokat. Továbbá fontos feladat, hogy tanulják meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

Fejlesztési követelmények:

-A tanulók sajátítsák el a régi és új médiumok nyelvét.

-Képesek legyenek értelmező, kritikai szemlélet kialakítására.

-Legyenek tisztában a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeivel.

-Tanulják meg a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális világ megkülönböztetésének módját.

9. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1.Az internethasználat veszélyei. A sodródó, belefeledkező internethasználattal szembe állítani a tudatos, értékszempontú választáson alapulót. Az internet és játékfüggőség káros hatásainak bemutatása. A médiatartalmak és valóság összefüggése.

10. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1.A média fogalma és társadalmi szerepe. Tájékoztatás, befolyásolás. Kritikai érzék kifejlesztése.(Ki mondja? Mit mond? Mi az ő érdeke?)

11. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1.Tájékozódás a médiából. Az elektronikus média hatékony felhasználása.

12. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1. A reklám világa. Élni és visszaélni a meggyőzés mesterségével.

13. évfolyam (1 óra)

Tervezett témakör:

1.Az adatbiztonság szabályainak és megteremtési lehetőségeinek megismerése. Az etikus magatartás és felelősség.

Záró rendelkezések

1. Nyilvánosság

A kollégium Szakmai Programja nyilvános. Betekintésre hozzáférhető az ügyeletes oktatói szobában és az intézmény honlapján.

2. Hatályba lépés

A Szakmai Programot a kollégium oktatótestülete fogadja el, a diákközösség és a szülői közösség véleményezi, majd a fenntartó hagyja jóvá. A Szakmai Program a fenntartói jóváhagyás napján lép érvénybe.

3. A felülvizsgálat rendje

A Szakmai Programot felül kell vizsgálni, ha:

- megváltozik a jogszabályi háttér
- felülvizsgálatot kezdeményez a fenntartó, a oktatótestület, a szülői közösség.

A dokumentumban 2023..... a Heves Vármegyei SZC József Attila Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium nevet használjuk. A dokumentum megfelel a kollégiumi nevelés országos alapprogramja tartalmi követelményeinek.

Gyöngyös, 20.....

.....
igazgató